

**Forebyggelsesforum nr. 24
Videnscenter på Ældreområdet
den 28. november 2003**

**DIALOG MELLEM LÆSERNE:
INSPIRATION ØNSKES TIL BESKRIVELSE AF VÆRDI-GRUNDLAG**

**INDHOLD:
KONFERENCE OM FOREBYGGELSE I KOMMUNERNE
FORSØG MED FOREBYGGENDE HJEMMEBESØG I FINLAND
PRIS TIL RAPPORT OM FOREBYGGENDE HJEMMEBESØG
FOREBYGGELSE AF MAGTANVENDELSE
AKTIVITETER FOR MÆND I PLEJEMILJØER
ETIK I SUNDHEDSFREMME ARBEJDE
DIABETSÅR I VALLENSBÆK KOMMUNE**

INSPIRATION ØNSKES TIL BESKRIVELSE AF VÆRDI-GRUNDLAG

Ældre over 75 år på Bornholm får forebyggende hjemmebesøg af fem "ældrerrådgivere". De arbejder sammen og har en fælles fremgangsmåde ved besøgene. Nu vil de gerne have præciseret målet bag arbejdet, og ældrerrådgiverne efterlyser inspiration fra kolleger i landet. Er der andre forebyggere, som har arbejdet med at nedfælde deres værdigrundlag på papir??
I givet fald må I gerne sende ideer til vivian.christiansen@brk.dk

KONFERENCE OM FOREBYGGELSE I KOMMUNERNE

På konferencen "*Kommuner og forebyggelse – Så gør det dog*" afholdt af Det

Nationale Råd for Folkesundhed den 7. November i Nyborg, prioriterede konferencedeltagerne indsatsområderne. *Børn* fik en første prioritet og *ældre* den anden. På tredje- og fjerdepladsen kom indsats for *udsatte grupper* og på *arbejdspladserne*.

Indenrigs- og Sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen fremhævede, at *vi har ressourcerne til forebyggelsesarbejdet, men de skal bringes i spil på den rigtige måde. Befolkningen er moden til selv at tage handsken op, men de rigtige værktøjer skal udvikles.* Mere end en tredjedel af voksne danskere lever med en langvarig sygdom, og der skal uddannelse til, for at udvikle en forebyggelsestankegang i alt hvad der gøres. Specielt om ældre betonedede Lars Løkke Rasmussen, at det er vigtigt at kommunerne aktiverer, så de ældre forbliver selvhjulpne.

Formand for Det Nationale Råd for Folkesundhed, kommunaldirektør Jesper Fisker gennemgik pjecen "*Så gør det dog!*", som er rådets bud på, hvad der er vigtigt i forhold til fremtidens forebyggelsesindsats på det kommunale område. Pjecen indeholder mange forslag til, hvordan kommunerne i praksis kan arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme. Kommunerne kunne blandt andet understøtte det frivillige arbejde gennem uddannelse og ved at skabe synlighed om det. Det foreslås også, at sundhedsfremme-indsatsen beskrives i politikker og forankres i en faglig person og at arbejdet skal dokumenteres.

Pjecen "Så gør det dog!" kan rekvireres hos Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Telefon 3392 33360

FORSØG MED FOREBYGGENDE HJEMMEBESØG I FINLAND

Det finske KL (The Association of Finnish Local and Regional Authorities) har gennemført forsøg med forebyggende hjemmebesøg til hjemmeboende ældre i ti kommuner. Målet var at støtte selvhjulpnehed for ældre i eget hjem og at udnytte de internationale erfaringer fra blandt andet Danmark. Desuden via forsøgsprojektet, at få afprøvet og evalueret forskellige modeller for forebyggende hjemmebesøg til gavn for andre finske kommuner.

Siden februar 2002 er 789 ældre borgere mellem 75 og 85 år, som ikke var tilknyttet hjemmeplejen, blevet besøgt (deltagelse 73%). Hver samtale tog i gennemsnit to timer, og fra alle besøgene indrapporteredes data til statistiske analyser. Der kan endnu ikke drages konklusioner vedrørende effektiviteten af besøgene, men erfaringerne viser, at de ældre følte sig mere trygge ved at have fået information og ved at vide, hvem de kunne henvende sig til. For

kommunerne bidrog hjemmebesøgene til større viden og grundlag for at planlægge fremtidens ældreservice, og desuden fik de gevinst af samarbejdet med de andre projektkommuner. De 69 fagfolk som gennemførte besøgene oplevede det berigende og udviklende. De kom til at se mere nuanceret på ældre mennesker, blev bedre til at samarbejde og følte sig mere professionelle og motiverede i arbejdet.

Yderligere oplysninger (engelsk): hannele.hakkinen@kuntaliitto.fi

PRIS TIL RAPPORT OM FOREBYGGENDE HJEMMEBESØG

Else Ibfeldt, Charlotte Hannibal, Mette Lundsby, Ann Nielsen og Jane Lindschou Hansen har modtaget en pris for deres beskrivelse af intentionerne bag de forebyggende hjemmebesøg og af, hvordan de fungerer i praksis. Det er Ældresagen og Østifternes priskonkurrence der uddeler prisen.

Kilde: Komite-Information 5/2003

FOREBYGGELSE AF MAGTANVENDELSE

Reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten (Servicelovens kap 21, §§109a-e, i 2002) tages op i flere artikler i Københavns kommunes personaleblad *Indblik*.

Sundhedsborgmester Inger Marie Bruun-Vierø fremhæver, at det er vigtigt at forebygge før der eventuelt skrives til de forskellige former for magtanvendelse. Som eksempel nævnes, at et plejehjem har lejet en spejderhytte, hvor de ofte kører ud med beboerne. De spiser madpakker og går ture og får en masse oplevelser og frisk luft. Alt sammen kan det være med til at sikre de demente beboere et roligere liv derhjemme. Inger Marie Bruun-Vierø mener, at et veluddannet og kærligt personale og intern vidensdeling på området vil kunne forebygge anvendelse af tvang.

For at forebygge at den nye lov vil hæmme personalet i at yde magtfri omsorg, bearbejdes alle indberetninger og anmodninger om magtanvendelse, og medarbejderne undervises i reglerne for, hvornår de må anvende magt eller gribe ind i en beboers ret til selv at bestemme. Det er pædagogisk konsulent Berit Bødgers erfaring, at personalet er ved at være parate til omstilling, og forstander Charlotte Agger, Pilehuset supplerer med vigtigheden af, at man laver en handleplan for den enkelte, prøver forskellige ting af og tager det

roligt.

Kilde: Indblik 2003 / 5

AKTIVITETER FOR MÆND I PLEJEMILJØER

Med titlen *Mænd er ikke bare mænd* har Nørrebro Erindringscenter – Dansk Center for Reminiscens udgivet en inspirationsrapport til personale på plejehjem samt dag- og aktivitetscentre, hvor mandlige beboere og brugere hyppigt er i mindretal.

Forfatteren Anette Tamborg har analyseret spørgeskemaer fra 67 institutioner og interviews med tyve institutioner og videregiver ideer til aktiviteter, som anbefales af institutionerne. I rapporten diskuteres, hvorledes man finder en omgangstone, som mænd synes om, når personalet mest er kvinder. Og hvorledes man finder fælles berøringsflader for socialt og kulturelt meget forskellige mænd.

I Nørrebro Erindringscenters lånetilbud er der særlige erindringskasser til mænd, og på erindringscenteret har man i mindre skala genskabt et værksted/bagbutiksmiljø ved hjælp af indmaden fra en isenkræmmers baglokale med en samling håndværktøj, tekniske bøger, fagblade, kataloger, opslag m.v. Værkstedet bliver drevet af ældre frivillige og kan besøges af grupper af højst 4 mænd foruden personale.

<http://www.reminiscens.dk>

ETIK I SUNDHEDSFREMME ARBEJDE

Bag tankegangen om sundhedsfremme ligger bestemte værdier og holdninger til, hvad et godt liv vil sige. I en masteropgave fra Århus Universitet, *'Humanistisk sundhedsvidenskab og praksisudvikling'*, analyserer ergoterapeut Else Frølich, hvad der sker, når man i rådgivning om sundhedsfremme forsøger at påvirke et andet menneskes adfærd. Else Frølich ser sundhedsfremme både som et spørgsmål om den enkeltes handleevne, men også som et mellemmenneskeligt anliggende, der handler om omsorg for at sikre hinandens muligheder for at kunne deltage i samfundslivet. I opgaven beskrives dilemmaet mellem WHO's holdning om at lægge liv til årene ved at gøre folk uafhængige og selvforvaltende gennem blandt andet at sikre gode omgivelser og vilkår - og så det danske nationale folkesundhedsprogram *"Sund hele livet"*,

hvis hovedtema er risikofaktorer og hvor det enkelte menneskes livsstil - for eksempel cigaretter, fed mad og for lidt motion - bliver hovedsynderen. Det konkluderes, at der er brug for en afklaring af, fra hvis ståsted sundhed ses. Det er nødvendigt med diskussioner om værdier, ansvar, retfærdighed og om sundhed og sundhedsfremme for eksempel gennem kollegial supervision eller praksisforskning.

Masteropgaven kan rekvireres på Århus Universitet: klabj@hum.au.dk og den kan findes på <http://www.etf.dk> -Fag og forskning -Publikationer - Masteropgaver/artikler. Interesserede er velkommen til at kontakte Else Frølich: e.froelich@oncable.dk

Kilde Ergoterapeuten 17, 2003

DIABETSÅR I VALLENSBÆK KOMMUNE

Hjemmeplejens personale i Vallensbæk kommune skal uddannes til at opspore type 2 diabetes hos borgere der ikke er klar over, at de har sygdommen. Desuden skal personalet hjælpe dem som har sygdommen til at begrænse følgeskaderne og få så godt et liv som muligt. *Social- og sundhedshjælperen/ assistenten, sygeplejersken og fysio- ergoterapeuten er hende, der har den tætteste kontakt til brugerne i hjemmeplejen. Det er hende, der kan se, hvordan den enkelte trives og har det. Med et indgående kendskab til, hvad type 2 diabetes gør ved mennesker, kan hun gøre en forskel ved at hjælpe, støtte og vejlede til et bedre liv og måske større egenomsorg* udtaler Helene Hoffmann, direktør i Type2dialog.

Diabetesåret indledtes den 12. november med workshops og foredrag for medarbejderne. I løbet af året følges kontinuerligt op med forskellige aktiviteter, blandt andet nyhedsbreve.

Kilde: Pressemeddelelse fra Type2Dialog Aps; Helene Hoffmann, telefon 3525 1350

Redaktion:

Mette Andresen & Annette Johannesen
Videnscenter på Ældreområdet
Aurehøjvej 24 DK-2900 Hellerup
tlf. +45 3940 1010 fax +45 3940 4045

mail: forebyggelse@aeldreviden.dk

Videnscenter på ældreområdet service kaldet 'Forebyggelsesforum' sender med jævne mellemrum mails ud, som specielt har fokus på forebyggelse og genoptræning i forhold til ældre. Vær opmærksom på at du *ikke* kan besvare denne mail ved at bruge svar/reply-funktionen. Skriv i stedet til forebyggelse@aeldreviden.dk

Nye brugere af 'Forebyggelsesforum' kan tilmelde sig på mailadressen:
forebyggelse-on@aeldreviden.dk

I ordningen indbygges også mulighed for erfaringsudveksling og dialog. Kommentarer og spørgsmål kan lægges ud til debat i 'Forebyggelsesforum' ved at sende mail til: forebyggelse@aeldreviden.dk
Send også gerne artikler og rapporter, der kan være af fælles interesse.

Du er velkommen til frit at bruge 'Forebyggelsesforum'. Husk dog at kreditere Videnscenter på Ældreområdet og evt. primærkilde der er anført under oplysningen.

Ønsker du ikke længere at modtage 'Forebyggelsesforum' kan de afmeldes på mailadressen:
forebyggelse-off@aeldreviden.dk

Det er VIGTIGT at afmeldingen sker fra den adresse, der skal slettes. Man kan altså IKKE sende afmelding fra en anden computer!